

نظریه اقتصاد خرد

(برای دانشجویان رشته های اقتصاد، مدیریت، حسابداری، بانکداری و بیمه...)

تألیف:

ناصر سیف‌اللهی

هیئت علمی دانشگاه محقق اردبیلی

۱۳۹۷

سرشناسه	: سیف‌الهی، ناصر، ۱۳۴۷-
عنوان و پدیدآور	: نظریه اقتصاد خرد / تألیف ناصر سیف‌الهی.
مشخصات نشر	: تهران، آراد کتاب، ۱۳۹۷
مشخصات ظاهری	: ۳۱۴ ص، نمودار، جدول
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۱۸۶-۳۸۷-۵
موضوع	: اقتصاد - آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
موضوع	: اقتصاد خرد - آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۷ س ۹ ف ۱۸۰ / HB
رده بندی دیویی	: ۳۳۰
شماره کتابخانه ملی	: ۴۲۹۶۶۷۱

نظریه اقتصاد خرد

☑ ناشر: آراد کتاب

☑ تألیف: دکتر ناصر سیف‌الهی

☑ تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

☑ نوبت چاپ: اول ۱۳۹۷

☑ قیمت: ۴۱۵۰۰۰ ریال

☑ چاپ و صحافی: اتفاق

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۸۶-۳۸۷-۵

حق چاپ برای ناشر محفوظ است. کلیه حقوق و حق چاپ متن، طرح روی جلد و عنوان کتاب با نگرش به قانون حمایت حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ برای انتشارات آراد کتاب محفوظ است. و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

مرکز پخش و فروش:

انتشارات آراد کتاب تلفن: ۶۶۹۷۵۲۸۵ - ۶۶۴۸۲۲۲۶ - ۰۹۱۲۳۰۶۲۴۵۸

فروشگاه اینترنتی: www.aradbook.com

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

فصل اول

۱۱.....	چرا اقتصاد خرد را مطالعه می کنیم؟
۱۵.....	منحنی امکانات تولید
۲۰.....	تجزیه و تحلیل تعادل
۲۱.....	ایستای مقایسه‌ای
۲۲.....	تحلیل اثباتی - هنجاری
۲۲.....	خلاصه‌ی فصل
۲۳.....	سؤالات
۲۳.....	مسائل

فصل دوم

۲۵.....	۲-۱ تقاضا، عرضه و تعادل
۲۷.....	منحنی تقاضا
۳۱.....	منحنی عرضه
۳۴.....	تعادل بازار
۴۰.....	انتقال هم‌زمان در منحنی‌های عرضه و تقاضا
۴۱.....	۲-۲ کشش قیمتی تقاضا
۴۲.....	کشش منحنی‌های تقاضای خاص
۴۶.....	عوامل مؤثر بر کشش قیمتی تقاضا
۴۸.....	۲-۳ کشش درآمدی و کشش متقاطع
۵۱.....	کشش قیمتی عرضه
۵۳.....	تأثیر وضع مالیات غیرمستقیم بر روی قیمت و مقدار تعادلی
۵۸.....	خلاصه‌ی فصل
۵۹.....	سؤالات
۶۲.....	مسائل

فصل سوم

۶۶.....	۳-۱ نمایش ترجیحات
۶۷.....	فرضیه‌هایی درباره‌ی ترجیحات (رجحان‌ها) مصرف‌کننده
۶۸.....	رتبه‌بندی ترتیبی و اصلی (عددی)

۶۹	۳-۲ تابع مطلوبیت
۷۰	ترجیحات مصرف‌کننده با یک کالا
۷۱	مطلوبیت نهایی
۷۲	اصل نزولی بودن مطلوبیت نهایی
۷۵	آیا مقدار بیش‌تر همیشه بهتر است؟
۷۷	ترجیحات مصرف‌کننده در برابر چندین کالا
۷۷	منحنی‌های بی‌تفاوتی
۸۱	نرخ نهایی جانشینی
۸۲	نزولی بودن نرخ نهایی جانشینی
۸۵	خلاصه‌ی فصل
۸۶	سوالات
۸۷	مسائل

فصل چهارم

۹۰	۴-۱ محدودیت بودجه
۹۰	تعریف خط بودجه
۹۳	چگونه تغییر در درآمد روی خط Y_0 به تأثیری گذارد؟
۹۴	چگونه تغییر در قیمت روی خط بودجه تأثیری گذارد؟
۹۷	۴-۲ انتخاب بهینه (پیدا کردن نقطه تعادل مصرف‌کننده)
۱۰۲	پیدا کردن یک سبد مصرفی بهینه
۱۰۳	دو راه برای بررسی نقطه بهینه
۱۰۷	خلاصه‌ی فصل
۱۰۷	سوالات
۱۰۸	مسائل
۱۰۹	ضمیمه: راه‌حل‌های ریاضی انتخاب مصرف‌کننده

فصل پنجم

۱۱۳	۵-۱ انتخاب نقطه‌ی بهینه
۱۱۴	اثر تغییر قیمت کالا روی نقطه‌ی تعادل مصرف‌کننده
۱۱۶	تغییرات قیمت: حرکت روی منحنی تقاضا
۱۱۷	اثر تغییر در درآمد روی نقطه‌ی تعادل مصرف‌کننده
۱۱۹	تغییر درآمد: انتقال در منحنی تقاضا
۱۲۰	منحنی انکل
۱۲۵	۵-۲ اثر جانشینی و اثر درآمدی

۱۲۶		اثر جانشینی
۱۲۹		اثر درآمدی
۱۳۸		خلاصه‌ی فصل
۱۳۹		سؤالات
۱۴۳		مسائل

فصل ششم

۱۴۶		۶-۱ عوامل تولید و توابع تولید
۱۴۸		۶-۲ توابع تولید با یک عامل تولید
۱۴۸		تابع تولید کل
۱۵۰		تولید نهایی و تولید متوسط
۱۵۳		قانون بازده نهایی نزولی
۱۵۸		۶-۳ توابع تولید با بیش از یک عامل تولید
۱۵۸		تولید کل و تولید نهایی با دو عامل تولید
۱۶۱		منحنی‌های تولید همسان
۱۶۳		ویژگی‌های منحنی تولید همسان
۱۶۴		منطقه اقتصادی و منطقه غیراقتصادی تولید
۱۶۶		نرخ نهایی جانشینی فنی
۱۶۹		توابع تولید خاص
۱۶۹		توابع تولید خطی
۱۷۱		توابع تولید با نسبت‌های ثابت
۱۷۲		۶-۴ بازده نسبت به مقیاس
۱۷۵		خلاصه‌ی فصل
۱۷۶		سؤالات
۱۸۱		مسائل

فصل هفتم

۱۸۳		۷-۱ هزینه فرصت
۱۸۴		هزینه‌های صریح (آشکار) در مقابل هزینه‌های ضمنی (پنهان)
۱۸۵		هزینه‌های اقتصادی و هزینه‌های حسابداری
۱۸۵		۷-۲ مسئله حداقل کردن هزینه
۱۸۶		مسئله حداقل کردن هزینه در بلندمدت
۱۸۶		خطوط هزینه همسان
۱۸۸		راه حل مسئله حداقل کردن هزینه در بلندمدت

۱۹۲.....	مقایسه مسئله حداقل کردن هزینه با تئوری رفتار مصرف‌کننده
۱۹۳.....	۷-۳ تحلیل ایستای مقایسه‌ای از مسئله حداقل کردن هزینه‌ها
۱۹۴.....	تحلیل ایستای مقایسه‌ای از تغییر در تولید
۱۹۷.....	جمع‌بندی تحلیل ایستای مقایسه‌ای: منحنی تقاضای عوامل تولید
۱۹۸.....	۷-۴ حداقل کردن هزینه در کوتاه‌مدت
۱۹۸.....	خلاصه‌ی فصل
۱۹۹.....	سوالات
۲۰۲.....	مسائل

فصل هشتم

۲۰۳.....	۸-۱ منحنی‌های هزینه در بلندمدت
۲۰۵.....	۸-۲ هزینه متوسط بلندمدت و هزینه نهایی بلندمدت
۲۰۸.....	رابطه بین منحنی‌های هزینه متوسط و نهایی در بلندمدت
۲۱۱.....	صرفه‌جویی و عدم صرفه‌جویی نسبت به مقیاس
۲۱۴.....	۸-۳ منحنی‌های هزینه کوتاه‌مدت
۲۱۴.....	هزینه‌های نهایی و متوسط در کوتاه‌مدت
۲۱۹.....	منحنی هزینه متوسط بلندمدت به عنوان پوشش
۲۲۱.....	خلاصه‌ی فصل
۲۲۲.....	سوالات
۲۲۷.....	مسائل

فصل نهم

۲۳۱.....	۹-۱ بازار رقابت کامل چیست؟
۲۳۳.....	۹-۲ حداکثر کردن سود توسط بنگاه گیرنده قیمت
۲۳۳.....	سود اقتصادی در مقابل سود حسابداری
۲۳۳.....	انتخاب مقدار تولید حداکثر کننده سود برای یک بنگاه گیرنده قیمت
۲۳۸.....	۹-۳ چگونه قیمت بازار تعیین می‌گردد؟ تعادل کوتاه‌مدت
۲۳۹.....	منحنی عرضه کوتاه‌مدت یک بنگاه
۲۴۳.....	تعادل کوتاه‌مدت در بازار رقابت کامل
۲۴۴.....	تجزیه و تحلیل ایستای مقایسه‌ای از تعادل کوتاه‌مدت
۲۴۶.....	۹-۴ چگونه قیمت در بازار تعیین می‌گردد
۲۴۶.....	تولید در بلندمدت و تعدیل اندازه کارخانه توسط بنگاه‌های موجود
۲۴۸.....	خلاصه‌ی فصل
۲۵۶.....	مسائل

فصل دهم

۲۵۹	۱-۱۰ حداکثر کردن سود به وسیله یک انحصارگر
۲۶۳	درآمد متوسط و درآمد نهایی
۲۶۶	شرط حداکثر سود انحصارگر به روش نموداری
۲۷۰	انحصارگر فاقد منحنی عرضه است
۲۷۰	۳-۱۰ رفاه اقتصادی انحصاری
۲۷۲	۴-۱۰ چرا بازارهای انحصاری به وجود می آیند
۲۷۲	تسلط بر منابع مهم تولیدی
۲۷۳	انحصار طبیعی
۲۷۴	قوانین حمایت از ثبت اختراعات و حق اکتشاف
۲۷۴	انحصار ناشی از امتیازات دولتی (موانع ورود قانونی)
۲۷۵	بازار رقابت رنجماری
۲۸۰	خلاصه‌ی فصل
۲۸۰	سوالات
۲۸۸	مسائل
۲۹۰	حل مسائل انتخابی فصل‌ها
۳۰۶	واژه نامه
۳۱۳	فهرست منابع

پیشگفتار

هر جامعه‌ای در هر مقطع زمانی و مکانی با دو سؤال اساسی اقتصادی مواجه است. از یک طرف نیازها و خواسته‌های افراد جامعه نامحدود است و از سوی دیگر منابع و امکانات جامعه برای ارضاء خواسته‌ها و نیازهای افراد محدود و کمیاب هستند. برای تخصیص بهینه منابع کمیاب و محدود بین نیازها و خواسته‌های نامحدود ما نیاز به یادگیری و آگاهی از اصول علم اقتصاد و به کارگیری یافته‌های آن در سطح کلان و خرد جامعه داریم تا در بهره‌برداری و استفاده از منابع کمیاب که دارای فرصت‌های استفاده‌های مختلف می‌باشند به صورت بهینه عمل کنیم.

مسلماً آگاهی و تسلط بر نظریه‌های اقتصاد خرد به عنوان یک ابزار اساسی در تصمیم‌گیری بنگاه‌ها، می‌تواند توانایی آن را در گردونه رقابت و استفاده مطلوب و بهینه از منابع مادی و انسانی افزایش دهد. در دنیای امروز با وجود دسترسی نسبتاً آسان بنگاه‌ها به عوامل تولید و تکنولوژی، عامل موفقیت، رشد و تعالی آن‌ها در گرو داشتن کارکنان دانش و توانمند است که قادر باشند به بهترین شکل ممکن وظیفه تخصیص منابع را انجام دهند. به همین جهت آموزش علم اقتصاد چه برای مدیریت بنگاه و چه برای مقابله با مسائل مهم اقتصادی نظیر تورم، بیکاری، سرمایه‌گذاری و پی‌آه‌ها، داخله دولت در بازارها و ... امری ضروری و غیر قابل اجتناب است. بر همین اساس از مدتها قبل که تدریس اقتصاد خرد را در دانشگاه‌های مختلف کشور آغاز کردم همواره به این فکر بودم که اگر آموزش اقتصاد خرد توأم با مثال‌های کاربردی و واقعی تشریح گردد، مطمئناً روی علاقه و یادگیری دانشجویان بیش‌تر تأثیرگذار خواهد شد. به همین دلیل در این کتاب مطالب دنیارو خرد جامع یعنی استفاده از روش توصیفی، نموداری و ریاضی به همراه حل تعداد زیادی تمرین در هر فصل (با عنوان یادگیری از طریق حل تمرین) و پاسخ تعدادی از مسائل هر فصل ارائه شده است. طالب کتاب آن‌چنان ارائه گردیده است که برای کلیه دانشجویان رشته‌های اقتصاد، مدیریت، حسابداری، بانکداری، بیمه، امور گمرکی و غیره با حداقل اطلاعات ریاضیات قابل درک باشد.